

Zaaknummer: 825437

Vragen van statenleden Inez Flaming en Ernst Jonker (PvdA-GroenLinks) ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de Provinciale Staten van Zeeland nummer 266.

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake Artikel 44 vragen van de leden Inez Flaming en Ernst Jonker van PvdA-GroenLinks m.b.t. dominoeffecten ammoniakterminal op nucleaire veiligheid:

Gedeputeerde Staten beoordelen de vergunningaanvraag voor de ammoniakterminal binnen het geldende wettelijke kader van de Omgevingswet en de daarop gebaseerde besluiten. Omdat sprake is van een inrichting met gevaarlijke stoffen, zijn met name de regels voor Seveso-inrichtingen, externe veiligheid en domino-effecten relevant. De provincie is bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit van Evolution Terminals. Voor de nucleaire veiligheid van kerncentrale Borssele geldt een apart wettelijk regime.

(ingekomen: 5 mei 2026)

Vragen aan Gedeputeerde Staten	Antwoorden van Gedeputeerde Staten
1. Kan het college bevestigen dat bij een worstcasescenario een toxische ammoniakwolk het terrein van de kerncentrale Borssele kan bereiken?	1. Ja. Uit de gehanteerde effectafstanden volgt dat bij een worstcasescenario een toxische ammoniakwolk het terrein van de kerncentrale kan bereiken.
2. Welke effecten van een dergelijke toxische wolk op de bedrijfsvoering en veiligheid van de kerncentrale zijn onafhankelijk onderzocht?	2. De onderzoeken die in het kader van het MER zijn uitgevoerd maken onderdeel uit van de vergunningsaanvraag van Evolution Terminals en zijn dus in hun opdracht onderzocht.
3. Klopt het dat in de MER wordt aangenomen dat effecten op de kerncentrale beperkt blijven tot blootstelling van personeel en niet tot installaties? Waar is dit op gebaseerd?	3. Toxiciteit is met name relevant voor de blootstelling aan personen en niet voor het falen van industriële installaties.
4. Is er een onafhankelijke nucleaire veiligheidsanalyse uitgevoerd naar externe chemische risico's (zoals ammoniak) op de kerncentrale?	4. In de aanvulling op het MER worden de milieueffecten op de kerncentrale in de paragrafen 5.2.2, 5.2.3, 5.3 en 5.4 beschouwd.
5. Is de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) hierbij betrokken geweest? Zo ja, wat is haar oordeel?	5. De ANVS heeft, net als andere belanghebbenden, de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de ontwerpvergunning.
6. Hoe wordt geborgd dat bij een toxische wolk de veilige bedrijfsvoering van de kerncentrale (inclusief noodsystemen) te allen tijde gegarandeerd blijft?	6. De borging van de veilige bedrijfsvoering van de kerncentrale, inclusief de noodsystemen, vindt plaats binnen het voor die inrichting geldende veiligheids- en toezichtskader. Provincie Zeeland is niet het bevoegde gezag voor de nucleaire veiligheid van de kerncentrale.

7. Op pagina 11 van de NvA staat "Aanvullend is het ook voor (omliggende) bedrijven waarbij een ongestoorde procesvoering van vitaal belang is, nodig dat er een veilige, onder lichte overdruk staande, operating room ingericht wordt, zodat er hier geen toxische gassen van buitenaf kunnen binnendringen. Vanuit deze ruimte kan de aansturing van het eigen bedrijf dan veilig blijven plaatsvinden tijdens de duur van het incident."	
7a. Acht het college het aanvaardbaar dat de veiligheid deels afhankelijk wordt gemaakt van organisatorische maatregelen zoals schuilen in overdrukruimtes?	7a. Het college acht dit aanvaardbaar, voor zover het gaat om gebruikelijke veiligheidsmaatregelen binnen industriële installaties.
7b. Is het bekend om welke bedrijven, "waarbij een ongestoorde procesvoering van vitaal belang is" het gaat? Zo ja, graag een lijst met namen van bedrijven. Zo nee, wil GS hier onderzoek naar doen?	7b. Voor meerdere omliggende bedrijven is een ongestoorde procesvoering van belang. In de directe omgeving betreft het onder meer Vesta, Stepan, VoltH2, Arkema Vlissingen, de Sloecentrale en Ovet.
7c. Wie gaat de "veilige, onder lichte overdruk staande, operating room" bij (omliggende) bedrijven betalen?	7c. Van bedrijven binnen de veiligheidscontour wordt verwacht dat zij, vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, passende maatregelen treffen voor een veilige en ongestoorde bedrijfsvoering.
8. Welke risico's ziet het college voor de COVRA bij een calamiteit met ammoniak of andere stoffen?	8. Het college ziet geen aanwijzing dat met deze ontwikkeling een nieuw type extern veiligheidsrisico voor COVRA wordt geïntroduceerd.
9. Is onderzocht wat de effecten zijn van een toxische wolk op personeel en kritische processen bij COVRA?	9. De onderzoeken die zijn uitgevoerd maken onderdeel uit van de vergunningsaanvraag van Evolution Terminals. en zijn dus vanuit dit perspectief onderzocht. Het is aan de betrokken inrichting zelf om, mede op basis van de informatie uit het externe noodplan van de vergunninghouder, passende maatregelen te treffen voor de eigen bedrijfsvoering en veiligheid.
10. Zijn er scenario's doorgerekend waarin gelijktijdige incidenten (multi-hazard) optreden, bijvoorbeeld brand, explosie en toxische wolk?	10. Nee. In de beoordeling is het worstcasescenario uitgewerkt, te weten het vrijkomen van ammoniak.

11. Klopt het dat de beoordeling van domino-effecten grotendeels plaatsvindt ná vergunningverlening, in overleg tussen bedrijven onderling?	11. Nee, dit klopt niet. Met behulp van het instrument domino-effecten/rekenfiles (PSUx) is onderzocht bij welke inrichtingen (veroorzakers) een zwaar incident kan leiden tot een secundair zwaar incident bij een nabijgelegen Seveso-inrichting. Aan de omgevingsvergunning van Evolution Terminals. wordt conform artikel 8.38 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, een voorschrift verbonden waarmee de inrichting wordt aangewezen als een inrichting als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Seveso III-richtlijn. Hiermee heeft het bedrijf de hoogste verantwoordelijkheid om, zoals de richtlijn voorschrijft, toereikende informatie uit te wisselen om die inrichtingen in staat te stellen rekening te houden met de aard en de omvang van het totale gevaar van een zwaar ongeval in hun preventiebeleid voor zware ongevallen, hun veiligheidsbeheerssystemen, hun veiligheidsrapporten en hun interne noodplannen; Evolution Terminals. is wettelijk verplicht om een veiligheidsrapportage op te stellen waar het noodplan onderdeel van uitmaakt. DCMR ziet er, namens GS, op toe dat dit daadwerkelijk gebeurt.
12. Deelt het college de opvatting dat essentiële veiligheidsinformatie vóór vergunningverlening beschikbaar moet zijn?	12. Ja. Essentiële veiligheidsinformatie moet vóór vergunningverlening beschikbaar zijn. Dat volgt uit de geldende indieningsvereisten en beoordelingsregels voor vergunningaanvragen van Seveso-inrichtingen. Het college toetst een aanvraag aan dat wettelijke kader voordat over vergunningverlening wordt besloten.
13. In hoeverre zijn cumulatieve risico's meegenomen van andere geplande activiteiten in het gebied, waaronder Vesta Terminals en waterstofprojecten?	13. In een MER- procedure worden andere projecten in de effectbeoordeling meegenomen die onderdeel uitmaken van de autonome ontwikkeling, dit zijn bijvoorbeeld vastgestelde besluiten, zoals verleende vergunningen. De cumulatieve risico's van andere geplande activiteiten in het gebied zijn onderwerp van aanvullend onderzoek.
14. Deelt het college de zorg dat de huidige systematiek, waarin risico's per inrichting worden beoordeeld, onvoldoende recht doet aan de feitelijke stapeling van risico's in het Sloegebied?	14. Zie antwoord bij vraag 13. Tegelijkertijd vindt vergunningverlening plaats binnen het geldende wettelijke stelsel, waarin aanvragen per inrichting worden beoordeeld.
15. Is er een integraal rampen- en evacuatiescenario voor het gehele gebied, inclusief kerncentrale, COVRA en omliggende dorpen?	15. Er is geen afzonderlijk integraal evacuatieplan dat specifiek voor deze risicolocatie is opgesteld. Wel is er een generiek evacuatieplan dat Zeeuws-breed toepasbaar is en momenteel wordt herzien.
16. Hoe wordt omgegaan met scenario's waarbij grote aantallen werknemers (bijvoorbeeld bij bouw van nieuwe kerncentrales) gelijktijdig aanwezig zijn?	16. Dergelijke scenario's horen in de effectstudie voor de nieuwe kerncentrales. Het ministerie van EZK is ambtelijk geïnformeerd over de voortgang van de procedure van Evolution Terminals.

17. Is het college bereid een onafhankelijke integrale veiligheidsstudie te laten uitvoeren naar de gecombineerde risico's van alle energie- en chemieprojecten in Vlissingen-Oost?	17. Zie antwoord bij vraag 13 en 14.
18. Is het college bereid geen onomkeerbare besluiten te nemen totdat deze integrale veiligheidsanalyse beschikbaar is?	18. Het college neemt besluiten binnen het geldende wettelijke kader en op basis van de op dat moment beschikbare informatie.
19. Deelt het college dat bij de combinatie van nucleaire installaties en grootschalige opslag van toxische stoffen een extra hoge veiligheidslat moet gelden?	19. Het college onderkent dat in een gebied waar verschillende risicobronnen samenkomen een hoge mate van zorgvuldigheid is geboden. Daarbij is het geldende stelsel van wet- en regelgeving bepalend en wordt opgevolgd.
20. Welke aanvullende waarborgen is het college bereid te eisen voordat vergunningverlening plaatsvindt?	20. Wij eisen geen aanvullende waarborgen omdat alles is getoetst aan geldende wet- en regelgeving.
21. Kan GS aangeven of en hoe België (met name de Vlaamse autoriteiten en het Belgische publiek) in het kader van de voorgenomen ammoniakterminal van Evolution Terminals is betrokken conform het Espoo-verdrag en het Verdrag van Helsinki, inclusief een expliciete onderbouwing indien is afgezien van toepassing van deze verdragen en waar eventuele Belgische zienswijzen inhoudelijk zijn terug te vinden?	21. Er is geen sprake van zodanige grensoverschrijdende effecten dat betrokkenheid van België in het kader van deze procedure aangewezen was.

MIDDELBURG, 30 juni 2026

Namens fractie: PvdA-GroenLinks

Gedeputeerde Staten

statenleden Inez Flaming en Ernst Jonker

H.M. de Jonge

Drs. M.C.J. Franken